

NORANTA-SIS HORES

TERESA MARTÍ GAUDES

Al Josep, el Pau i l'Adrià, els meus estimats
companys en aquesta aventura, la família.

A l'Imma, que mai no va perdre l'esperança.

Noranta-sis hores narra uns fets que, malgrat ser ficticis, van néixer a partir de la conversa que vaig mantenir amb l'Imma Barnó, una jove que esperava l'arribada d'un trasplantament que li permetés continuar vivint. El seu record i el de la seva família han romàs en la meua memòria durant tot aquest temps, així com ho han fet els milers de malalts que esperen cada dia rebre una trucada de l'hospital. A tots ells, a les persones que de forma altruista donen els òrgans dels seus éssers estimats i als professionals que dia a dia fan possible que els trasplantaments d'òrgans siguin una realitat, els dedico aquesta novel·la a manera de reconeixement.

El meu agraïment a les persones que han romàs al meu costat des que vaig començar aquest projecte.

Al Josep, el meu marit, per la seva companyia i per la creació de la portada de la versió en castellà; al meu fill Adrià, pels seus consells i les tardes compartides amb el manuscrit a les mans; al Pau, el meu altre fill, per la seva il·lusió; i a les meves germanes i als meus pares pel seu suport incondicional i per llegir els diferents esborranys fins a arribar al manuscrit definitiu.

També als meus amics José Luis Terraza i Lola Fumanal, amb els que comparteixo tantes coses a més a més de l'escriptura, pels seus inestimables suggeriments i aportacions.

I, finalment, el meu agraïment a la Marga Sanromà, responsable de la Unitat de Donació i Coordinació d'Intercanvi d'Òrgans de l'Organització Catalana de Trasplantaments (OCATT), per la seva orientació sobre el procés de donació i trasplantament d'òrgans després de llegir el primer esborrany.

El viatge no acaba mai. Només els viatgers acaben. I també ells poden subsistir en la memòria, en el record, en la narració... L'objectiu d'un viatge és només l'inici d'un altre viatge.

JOSÉ SARAMAGO

Viatge a Portugal

Capítol 1

L'Alicia es va remoure en la butaca intentant trobar una postura que li permetés continuar dormint, però no ho va aconseguir. Va col·locar el coixí de manera que l'escuma esmorteís la pressió del reposabraços a l'esquena, però ni tan sols així va poder agafar el son. Amb el cos entumit i adolorit, va decidir abandonar la idea inicial de descansar uns minuts més i es va incorporar en l'escàs espai de què disposava entre la butaca, on havia passat la nit, i el llit on tan sols feia unes hores la seva filla havia aconseguit quedar-se adormida. Va veure que l'Ester respirava de forma regular i pausada, fet que la va tranquil·litzar.

—Bon dia —va sentir xiuxiuejar a la mare de la jove que aquests dies compartia habitació amb la seva filla.

—Bon dia, Glòria.

—Com està? —va preguntar acostant-se al llit de l'Ester.

—Millor, per fi s'ha quedat adormida.

—Me n'alegro, així passarà millor el dia.

—Això espero. Quina nit hem passat!, ho sento per vosaltres.

—No et preocupis, al final vaig poder adormir-me i gairebé no us he sentit. I la Laura, ja veus —va assenyalar la seva filla amb el cap—; quan s'adorm, no hi ha qui la desperti.

—Me n'alegro. A veure si aquesta tarda podem celebrar el seu aniversari.

La Glòria va assentir amb el cap.

—Mai no hauria pensat que celebraria els vint anys de la meva filla en un hospital.

—I tant. L'Ester els compleix a finals del mes vinent i t'asseguro que espero estar fora.

—Tant de bo!

L'Alicia va notar que se li negaven els ulls.

—Bé —va aconseguir dir—, t'importa si vaig un moment a la màquina a buscar un cafè?

—No, no; ves-hi tranquil·la.

—Et porto alguna cosa?

—No fa falta, gràcies, quan es desperti la Laura baixaré a esmorzar. Ves i no corris; si l'Ester es desperta, et truco.

—Gràcies.

Després de verificar novament que la seva filla dormia, l’Àlicia va agafar la bossa, va sortir de l’habitació i va recórrer el passadís que conduïa a la sala d’espera. Va caminar a poc a poc, agraint la tranquil·litat i el silenci que encara perdurava de la nit. En unes hores, metges, infermeres i auxiliars tornarien a omplir de soroll no només els passadissos, sinó cadascun dels racons de la planta. Quan va arribar a la màquina expendedora de begudes calentes, l’Àlicia va treure un petit moneder de la bossa, va cercar fins a reunir diverses monedes i les va introduir en la ranura. Després de pensar-ho uns segons, va escollir un tallat amb sucre. Sense apartar els ulls del got de plàstic, va observar com s’omplia primer de llet i després com aquesta es tenyia de color marró. El va recollir i, notant que l’olor del cafè la reconfortava, va seure a prop de la finestra. Mentre remenava el sucre amb la cullereta de plàstic va contemplar els edificis de la ciutat. A aquesta hora, la majoria de les persianes estaven encara abaixades. Aleshores va deixar que les llàgrimes recorreguessin les seves galtes.

Capítol 2

Després d'omplir el dipòsit de gasolina, el Marc va entrar a la botiga situada al costat de la caixa, va agafar aigua, dos contes i una bossa de caramels, i va esperar pacientment que la desena de persones que el precedien paguessin les seves compres. «Només em falta això», va pensar, però va respirar fondo i va intentar que la situació no agreugés el mal humor que l'havia acompanyat durant tot el matí. Davant la insistència de l'Helena, la seva dona, i de les seves filles, havia accedit a passar el pont de l'1 de maig a la platja, però ell hauria preferit quedar-se a casa fent qualsevol cosa que li impedís pensar. Conduir durant més de quatre hores i aguantar aglomeracions a la carretera no li semblava la millor solució per abstreure's dels problemes que arrossegava durant la setmana. Un assumpte del qual, de moment, preferia no parlar amb la seva dona. Va mirar a través del vidre per comprovar que ella no s'impacientava i la va veure conversant alegrement amb les nenes. Veure l'Helena tan radiant va fer que el primer somriure del matí es perfilés en els seus llavis. La va mirar novament i li va semblar que el blau turquesa de la samarreta li donava una brillantor especial a la cara. Sempre havia considerat que la seva esposa era una dona atractiva, però últimament ni ella dedicava molt de temps a cuidar-se ni tampoc ell la mirava amb els mateixos ulls dels primers anys de relació. De llavors ençà, les coses havien canviat molt. La va tornar a mirar i un fort remordiment li va recórrer el cos, quant temps feia que no mirava així la seva dona!

La veu de la caixera el va apartar dels seus pensaments:

—Senyor?

—Disculpi. Això, per favor —va dir col·locant la compra damunt el taulell—, i la gasolina del número cinc. Vaja, ho sento —es va disculpar novament traient el mòbil de la butxaca—. Un moment, mama, de seguida estic amb tu —va dir aguantant el mòbil entre la galta i l'espatlla per treure la targeta de crèdit de la cartera—. M'agafes pagant a la gasolinera, espera un moment —va afegir—. No, no, no et preocupis, de seguida acabo.

—Si us plau —va dir la dona girant el terminal del banc.

El Marc va teclejar el número secret, va ficar en una bossa de plàstic la compra i va esperar que la dona li lliurés el comprovant.

—Gràcies.

—A vostè, bon viatge —es va acomiadar la dona.

Fent-li un senyal a l'Helena perquè mogué el cotxe de l'assortidor de benzina, el Marc es va disposar a parlar amb la seva mare intentant que ella no li notés la tensió a la veu.

—Hola, mama, com va això?

—Molt bé. I vosaltres, com va el viatge?

—Més ple del que m'esperava. Sembla que tothom s'ha posat d'acord per anar a la platja aquests dies. La sortida de Barcelona està fatal.

—Sí, això han dit a la ràdio. I les nenes?

—Bé, ja saps, impacients per arribar. Hem parat a comprar un parell de coses a veure si s'entretenen.

—A quina hora arribareu?

—Suposo que a la tarda, tenim previst parar a dinar abans d'arribar a Tarragona.

—Em trucaràs quan arribeu?

—Sí; quan siguem a l'hotel et truco, però no et preocupis si és tard.

—Si no he tornat, truca'm al mòbil, potser passo el dia fora.

—D'acord, et busco a casa o al mòbil —va dir ell amb un somriure. Sabia que la seva mare gaudiria aquells dies d'un merescut descans—. Mama, t'he de deixar, que tinc l'Helena i les nenes esperant al cotxe.

—D'acord, val, però no t'oblidis de trucar-me.

—Tranquil·la, et truco tan bon punt arribem.

—Un petó a l'Helena i a les nenes.

—Un altre per a tu, mama, fins després.

—Fins després, Marc.

Quan el Marc es va acostar al cotxe, l'Helena es va sentir alleugerida en comprovar que alguna cosa havia canviat en el rostre del seu marit. «Encara sort», es va dir. Sabia que algun problema li rondava pel cap perquè s'havia aixecat de mal humor i havia conduït en silenci pràcticament tot el trajecte, però no aconseguia endevinar què era allò que el podia mantenir tan malhumorat. Havia intentat sostreure-li alguna informació, però ell havia contestat amb evasives les seves preguntes. Ara, l'Helena no sabia ni com ni per què, però intuïa que alguna cosa havia canviat.

El Marc va pujar al cotxe, va lliurar els contes a les nenes i l'aigua i els caramels a l'Helena i novament va somriure. L'Helena li va acariciar la mà mentre ell posava el cotxe en marxa. Les coses començaven a sortir com ella havia planejat quan va decidir

que faria tot el que estigués a les seves mans per sortir amb la seva família el pont de l'1 de maig.

Capítol 3

Quan es va despertar, a l'Ester li va estranyar no veure la seva mare a l'habitació.

—Bon dia —va dir mirant la Laura, que esmorzava a l'altre llit.

—Bon dia, Ester. Què tal, com et trobes?

—Una mica millor, gràcies. Saps on està la meva mare?

—Ha anat a la màquina a buscar un cafè; no crec que trigui a tornar, fa ja una estona que ha sortit, oi mama? —va preguntar la jove mirant la seva mare.

—Sí, hem quedat en què li trucava quan et despertessis.

—No, no, deixa-la, Glòria, no fa falta, crec que podré jo sola.

L'Ester va seure al llit, però tot seguit va agrair que la dona s'atansés per ajudar-la a col·locar-se les sabatilles.

—Gràcies, a veure si puc anar al bany.

—Sí, t'acompanyo —es va oferir agafant el carro del sèrum.

En aquest moment l'Àlícia va entrar per la porta.

—Bon dia, noies! —va exclamar intentant donar un to alegre a la seva veu.

—Hola, mama, què tal? Quina nit us he donat, eh?

—Bé... n'hem tingut d'altres pitjors, no és veritat? —va dir mirant la Glòria.

—I tant!

Ambdues dones van somriure.

—Gràcies, Glòria, ja l'acompanyo jo —va dir agafant l'Ester pel braç—, aprofita si vols per baixar a esmorzar.

—Sí, millor que hi vagi ara, que més tard igual passa el metge. Laura, et deixo una estona sola?

—Mmm... —va afirmar la noia mentre mirava la seva mare per damunt de la tassa.

—Vinga, aleshores baixo ara. Qualsevol cosa, em truqueu —va afegir agafant el moneder i una revista.

—Fins després, mama, ves tranquil·la —va dir la Laura col·locant la tassa a la safata i arrossegant a un costat del llit la taula amb l'esmorzar—. Si ve el metge, t'aviso.

Sense deixar de subjectar-la pel braç, l'Àlícia va entrar amb l'Ester al lavabo. La va ajudar mentre es rentava i la va acompanyar novament al llit. Aleshores es va adonar que la seva filla mirava amb insistència la finestra.

—Què passa?

—Has vist quants cotxes?

Totes dues es van atansar a la finestra.

La vuitena planta de l'hospital oferia una magnífica vista de la ronda de Dalt de Barcelona, una carretera per la qual circularien una bona part dels 450.000 vehicles que estava previst que sortissin aquell cap de setmana de la ciutat. Milers de persones disposades a passar fora el pont de l'1 de maig, un llarg cap de setmana de quatre dies que l'Ester i els seus pares esperaven des de feia mesos.

—Molts —va dir l'Àlícia buscant amb els seus ulls la mirada de l'Ester, però la seva filla continuava amb la vista dipositada en aquella llarguíssima cua de vehicles.

—A propòsit —va intentar distreure-la l'Àlícia—. Ha trucat el teu pare per dir-me que per culpa de la caravana ha arribat tard al restaurant. Estava de mal humor, i no m'estranya, amb la quantitat de feina que tenen els dissabtes!

—És clar —va murmurar l'Ester sense apartar els ulls de la finestra.